

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

GEM

GEM Slovenija 2013

Spregledan podjetniški potencial mladih

Prof. dr. Miroslav Rebernik

Avtorji raziskave:

prof. dr. Miroslav Rebernik (vodja)

prof. dr. Polona Tominc

dr. Katja Crnogaj

izr. prof. dr. Karin Širec

doc. dr. Barbara Bradač Hojnik

mag. Matej Rus

Maribor-Ljubljana, 14.4.2014

Leta 1999 je GEM izvedel raziskavo podjetništva v 10 razvitih državah

75% svetovne populacije

**15 let kasneje, leta 2013, je GEM proučil 197.000
odraslih posameznikov ter 3.800 nacionalnih
ekspertov v 70 državah**

90% svetovnega BDP

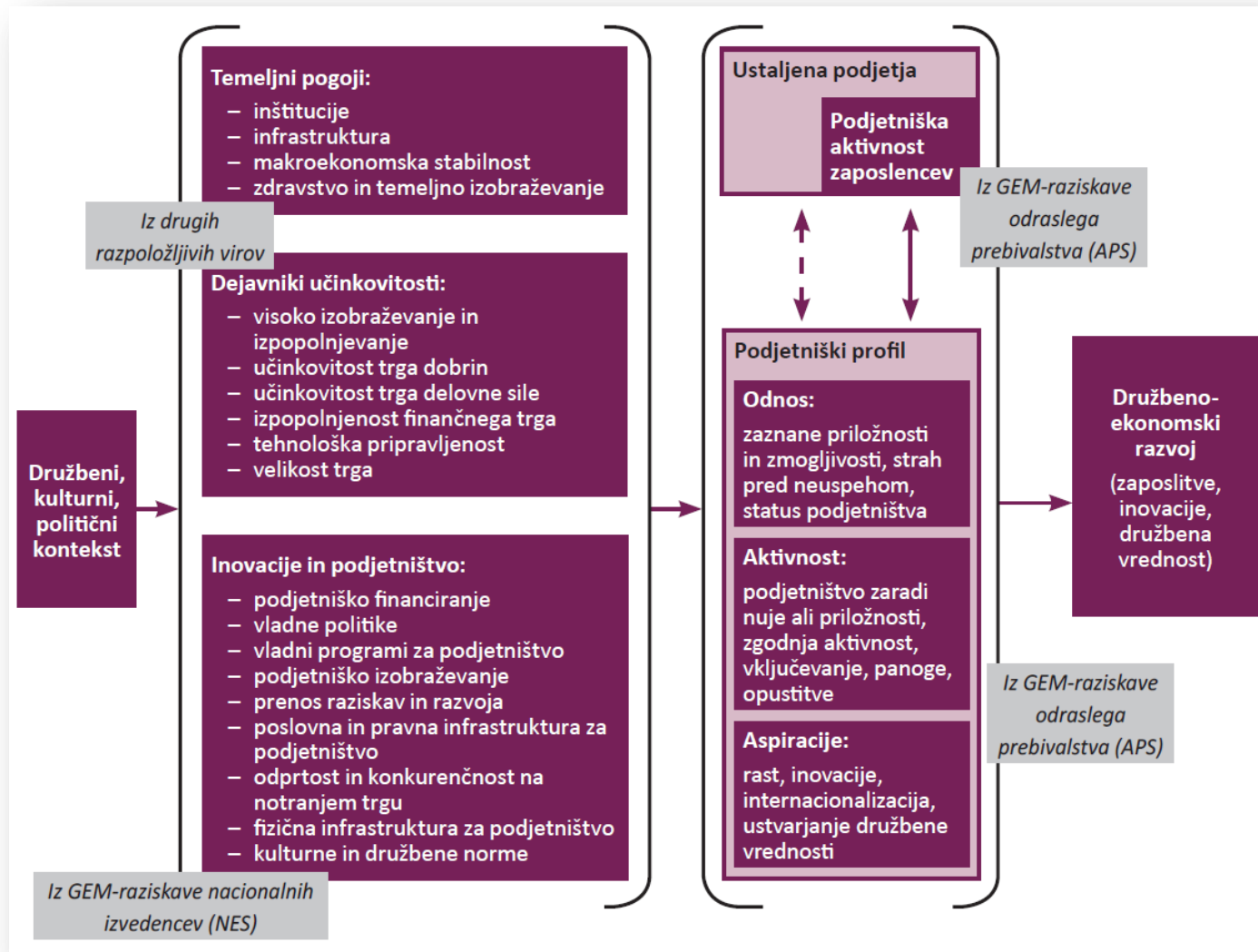
Svetovna raziskava GEM

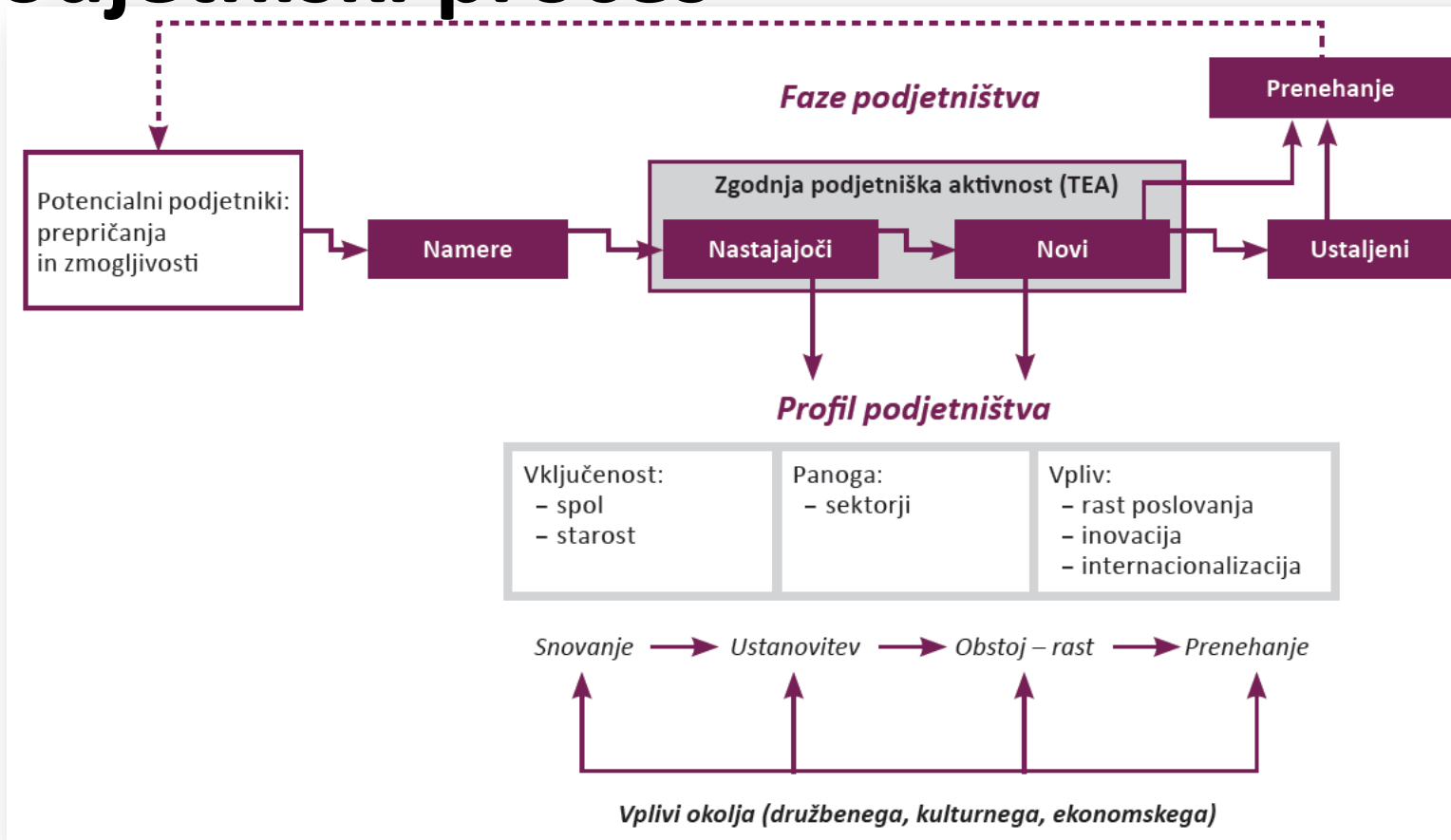
- **Individualni podjetnik** (odnos do podjetništva, aktivnost in aspiracije)
- **Harmonizirani podatki** (za obdobje 2001 – 2013 že okrog 1,5 milijona podatkov za 90 držav)
- **Globalna mreža** (preko 400 raziskovalcev podjetništva)
- **Evidence based entrepreneurship policy**

GEM model proučevanja podjetništva

Podjetniški proces

Podjetniška zmogljivost je redek, dragocen resurs!

Nekateri rezultati GEM 2013

- Odnos odraslega prebivalstva do podjetništva
- Podjetniška aktivnost v letu 2012
- Podjetniške aspiracije
- Ocena podjetniškega okolja

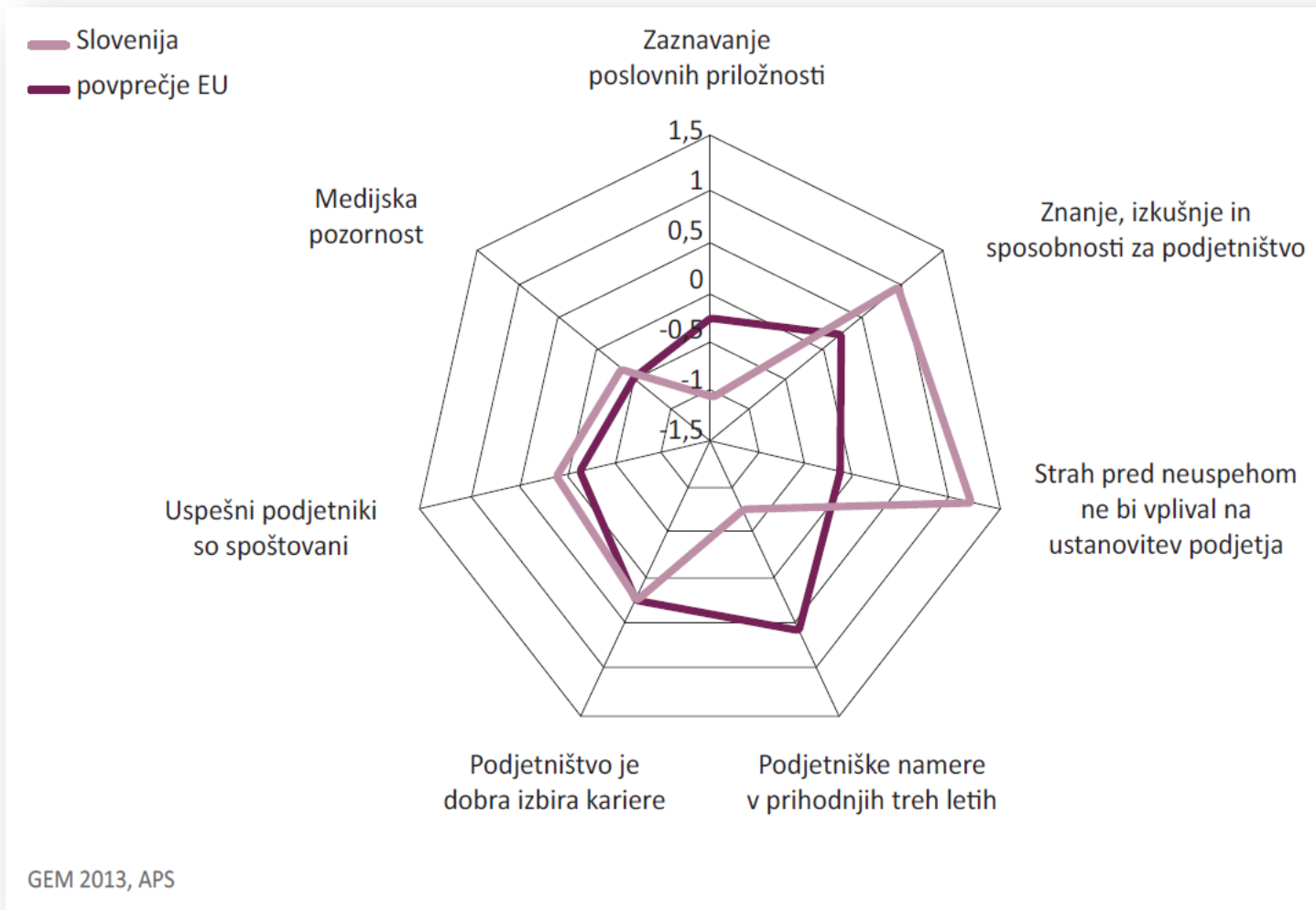

Nagnjenost k podjetništvu

	Slovenija	GEM	Inovacijska gospodarstva	Evropske države	Evropska unija
Zaznavanje poslovnih priložnosti	16	42	34	30	29
Znanje, izkušnje in sposobnost za podjetništvo	51	51	41	42	42
Strah pred neuspehom	30	35	38	38	40
Podjetniške namere	12	24	12	14	13
Podjetništvo kot zaželena poklicna izbira*	57	64	53	58	57
Uspešni podjetniki so v družbi spoštovani*	68	70	67	66	65
Pozitivna medijska pozornost*	51	61	56	50	49

* V tem delu pridobivanja podatkov je sodelovalo 62 držav.

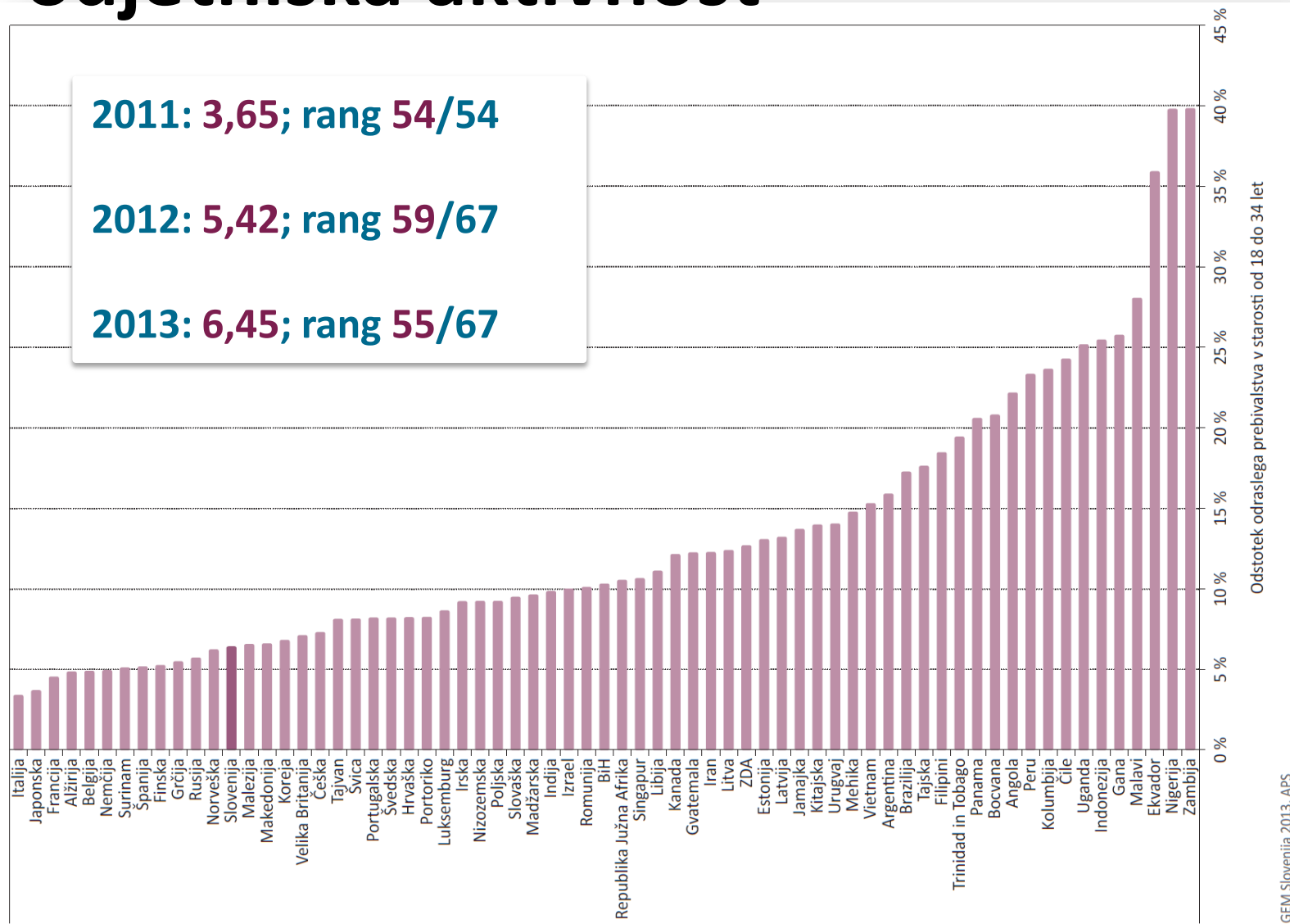
Nagnjenost k podjetništvu

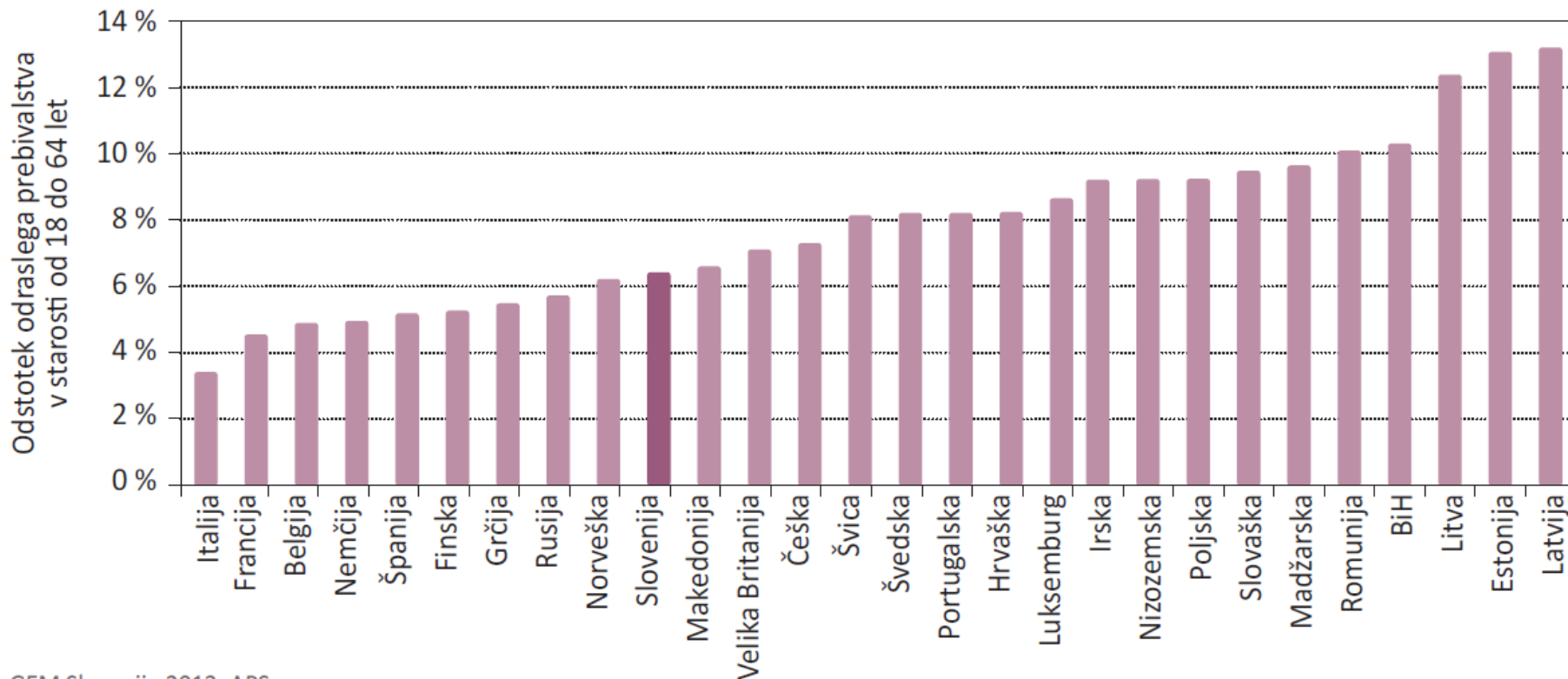
Vplivni dejavniki

Vplivni dejavniki za vključevanje v podjetništvo	% prebivalstva	Napram 2012	Rang
Razpoznavanje poslovnih priložnosti	16,06	↓↓	63/67
Podjetniška zmogljivost – samozaupanje:			
• znanje in veščine	51,48	=	29/67
• brez strahu pred neuspehom	41,98	=	26/67
Podjetniška zmogljivost – dojetanje kulturne podpore:			
• spoštovanje podjetniškega poklica	68,14	↓	37/67
• odnos medijev	50,52	=	44/67
• poklicna izbira	57,83	↑↑	43/67
• egalitarizem	81,75	=	3/67

Podjetniška aktivnost

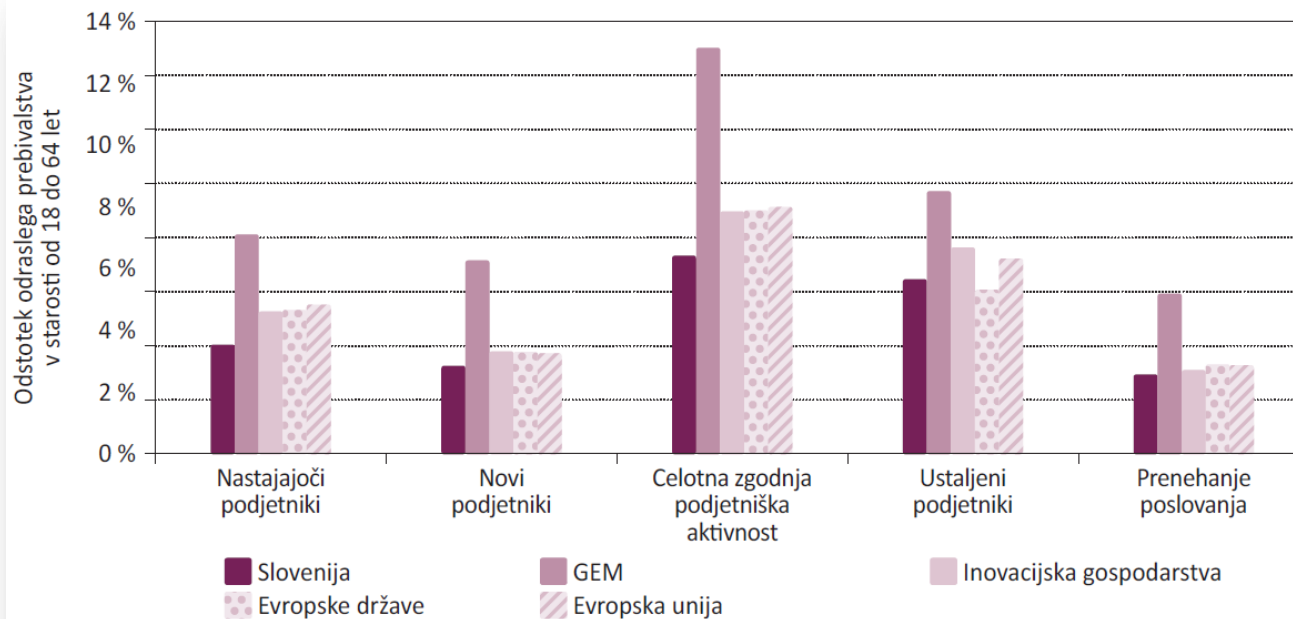
Podjetniška aktivnost

GEM Slovenija 2013, APS

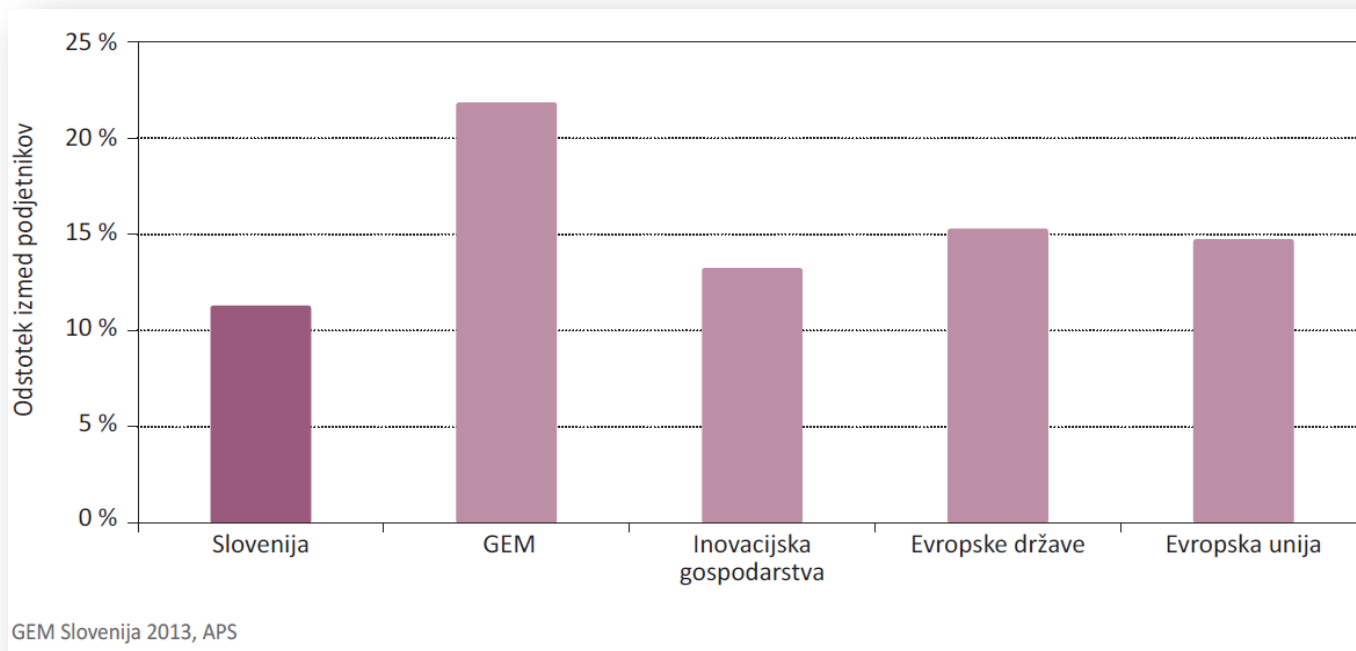
Podjetniška aktivnost

Delež odraslega prebivalstva	Slovenija	GEM	Inovacijska gospodarstva	Evropska unija	Evropske države
nastajajoči podjetniki	3,58	7,13	4,65	4,85	4,68
novi podjetniki	2,87	6,29	3,35	3,27	3,33
celotna zgodnja podjetniška aktivnost	6,45	13,18	7,89	8,01	7,91
ustaljeni podjetniki	5,68	8,52	6,72	6,35	5,34
prenehanje poslovanja	2,59	5,22	2,75	2,9	2,92

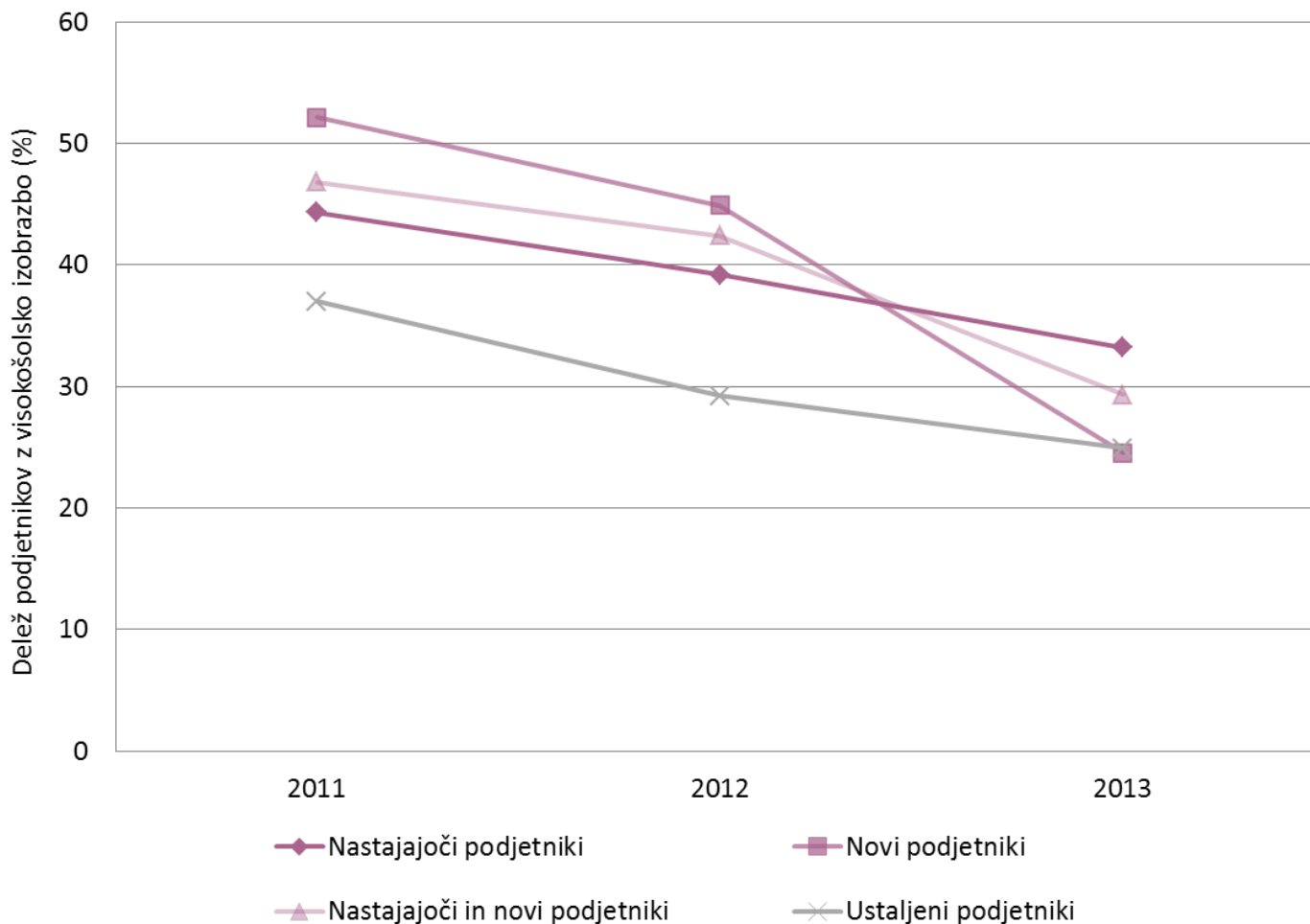
Manko mladih ustaljenih podjetnikov

Starost podjetnikov	Odstotek ustaljenih podjetnikov*				
	Slovenija	GEM	inovacijska gospodarstva	evropske države	Evropska unija
18–24 let	4,05	5,1	2,64	2,34	2,43
25–34 let	7,3	17,26	11,16	13,25	12,57
35–44 let	35,89	28,57	27,52	28,47	28,27
45–54 let	31,54	29,6	34,53	33,89	33,84
55–64 let	21,22	19,92	24,66	22,29	23,1

Manj podjetnikov z visokošolsko izobrazbo

Ne gre samo za število podjetnikov

• Ali so sposobni zaposlovati?

- Razvita gospodarstva: manj podjetnikov
- Ampak so pogosteje ustvarjajo podjetja zaradi izkoriščanja poslovnih priložnosti in so pripravljeni dosegati visoko rast

• Se lahko obdržijo dlje časa?

- Manj razvita gospodarstva: več podjetnikov
- Ampak manj zrelih podjetij in ustaljenih podjetnikov ter več zapiranja podjetij

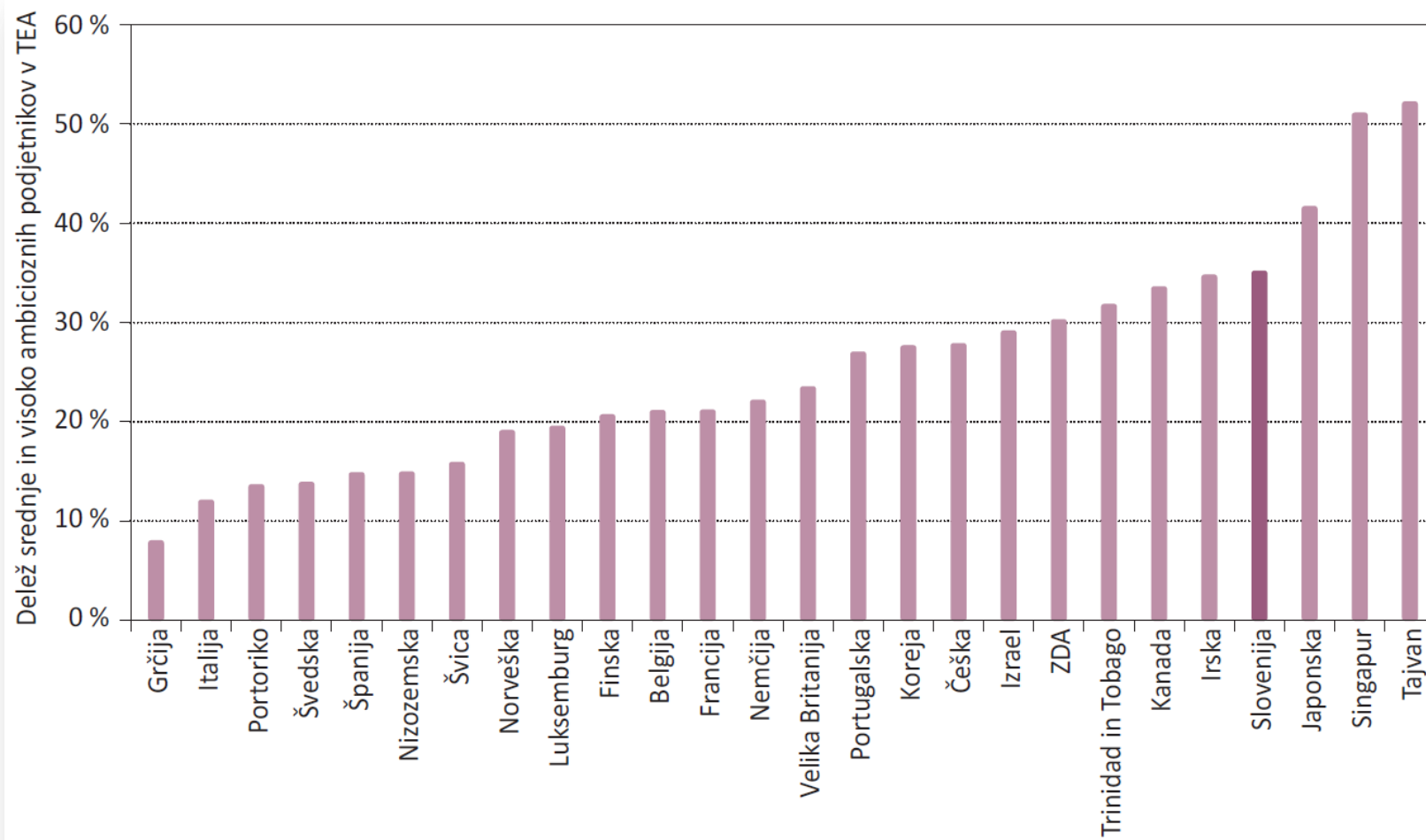
• Ali so sposobni konkurirati na mednarodnih trgih?

- Aspiracije
- Znanje
- Povezovanje

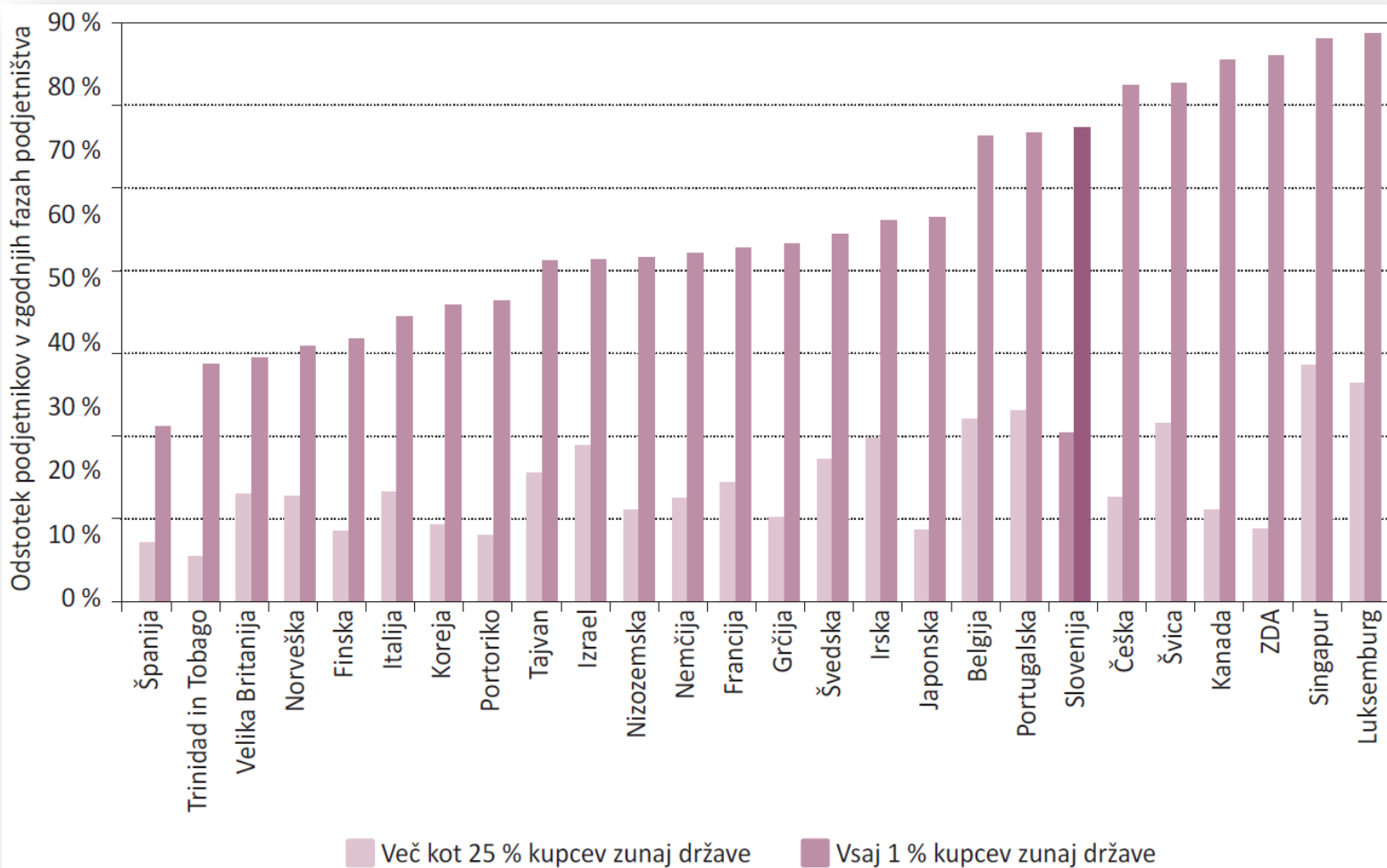

Podjetniške aspiracije - zaposlovanje

GEM Slovenija 2013, APS

Podjetniške aspiracije - internacionalizacija

Vpogled v podjetniško okolje

Inovacije in podjetništvo:

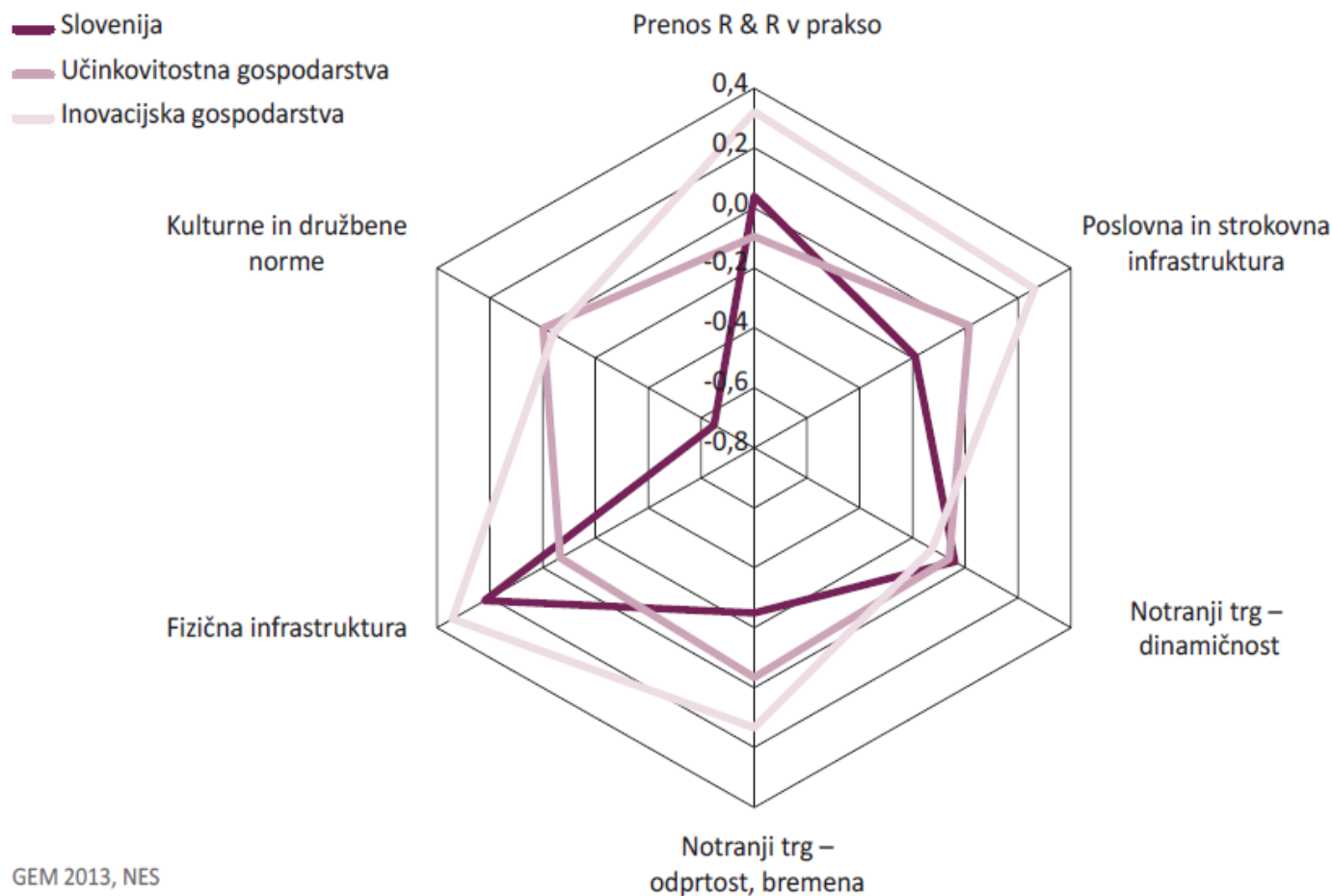
- podjetniško financiranje
- vladne politike
- vladni programi za podjetništvo
- podjetniško izobraževanje
- prenos raziskav in razvoja
- poslovna in pravna infrastruktura za podjetništvo
- odprtost in konkurenčnost na notranjem trgu
- fizična infrastruktura za podjetništvo
- kulturne in družbene norme

Iz d
razpolož

Družbeni,
kulturni,
politični
kontekst

Iz GEM-raziskave nacionalnih
izvedencev (NES)

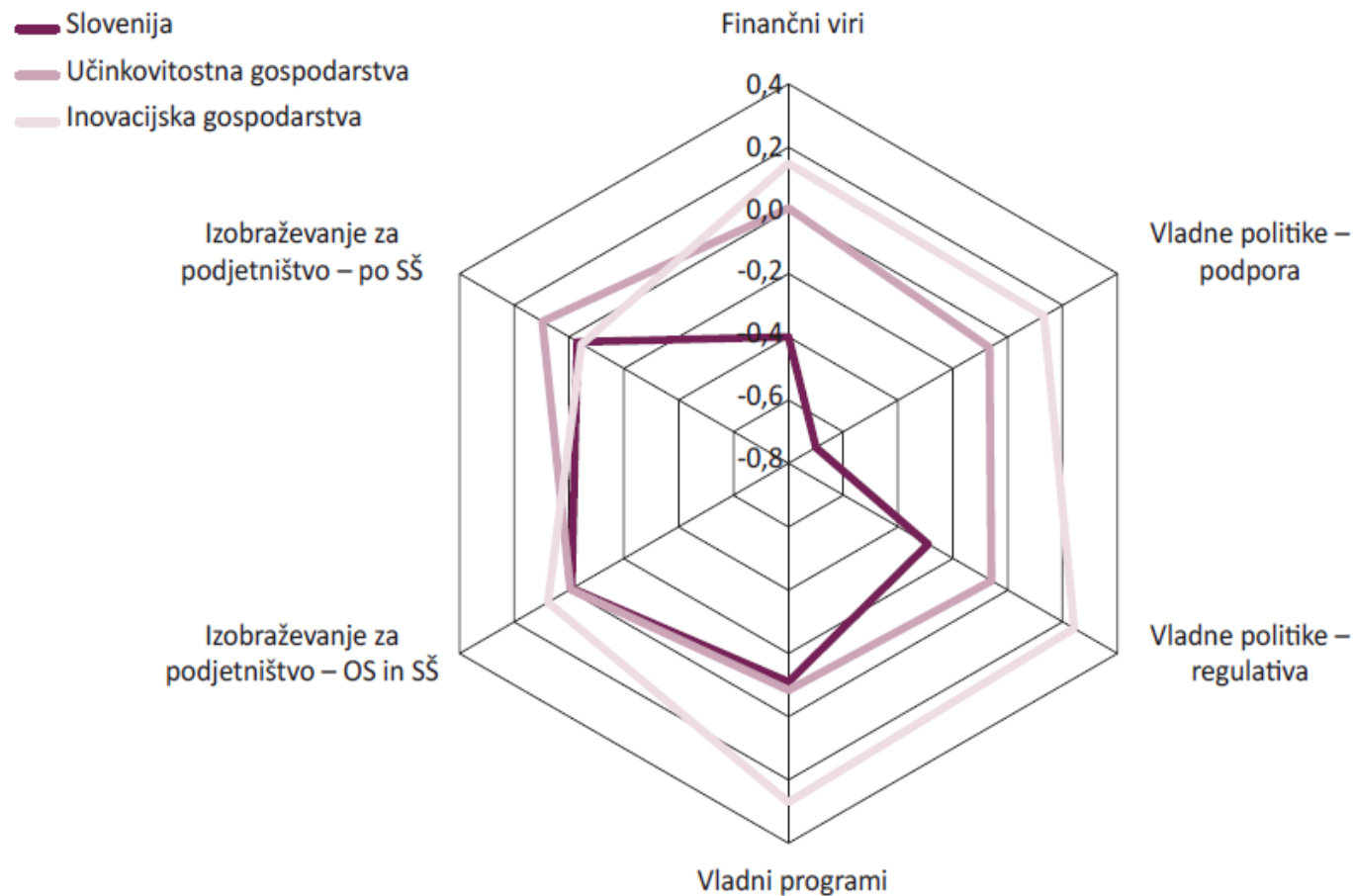
Mnenje izvedencev o okvirnih pogojih za podjetništvo

GEM 2013, NES

Opomba: Vrednosti kazalnikov temeljijo na povprečju Z-vrednosti (standardizirane vrednosti) za Slovenijo ter gospodarstva glede na učinkovitostno ali inovacijsko fazo razvoja.

Mnenje izvedencev o okvirnih pogojih za podjetništvo

GEM 2013, NES

Opomba: Vrednosti kazalnikov temeljijo na povprečju Z-vrednosti (standardizirane vrednosti) za Slovenijo ter gospodarstva glede na učinkovitostno ali inovacijsko fazo razvoja.

Vojna za talente se intenzivira

- **V svetu nastajajo t.i. podjetniška vozlišča – »hubi«** (na ravni mest, regij ali držav, odvisno od velikosti območja).
- **Talent se koncentrira na geografskih območjih z ugodnimi pogoji** (prave ustvarjalne vrednote, tehnološki razvoj in podpora komercializaciji idej).
- **Raziskava “Start-up Genom”** (Silicijeva dolina, New York, London, Toronto, Tel Aviv, Los Angeles, Singapur,...
- **Aktivno vključevanje slovenskih start-upov v evropske programe javnih in zasebnih podjetniških pospeševalnikov**

Napajališča slovenskih talentov

500startups

Iskanje potencialnih rešitev

Start-up Manifest

- Opredeljuje ključne aktivnosti za vzpostavitev **mednarodno odličnega podpornega okolja** za zagonska (start-up) podjetja v Sloveniji
- Želi **spodbuditi ključne deležnike k akciji**, da Slovenija postane privlačen kraj za razcvet talentov in hitro rastočih podjetij.

www.startup.si/sl-si/iniciativa-startup-slovenija/startup-manifest

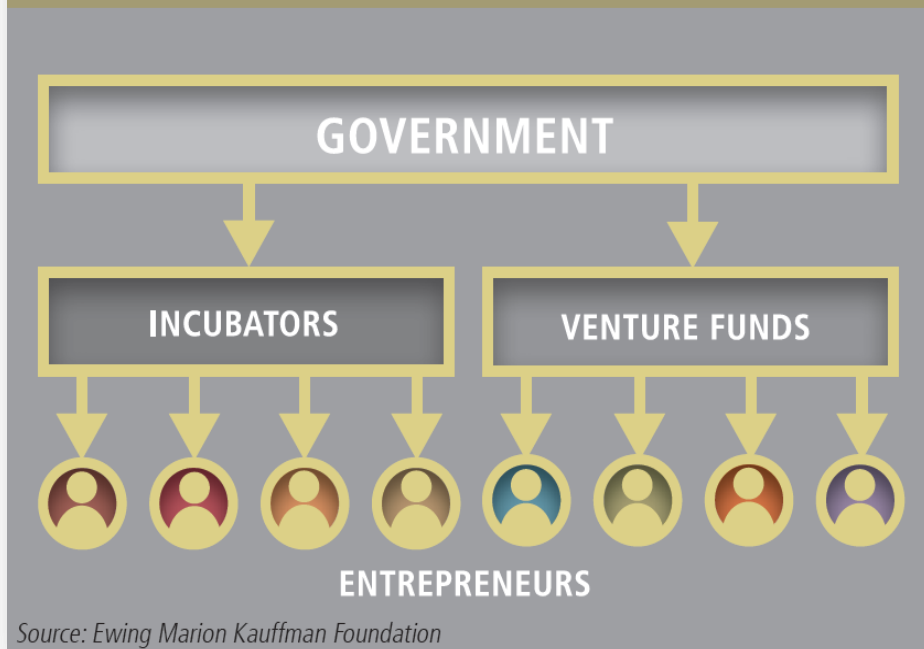
Nekaj predlogov

- Dvigniti raven podjetniškega aktiviranja talentov in izvajanje celovitih podpornih programov z upoštevanjem **nove paradigme podpore podjetnikov.**

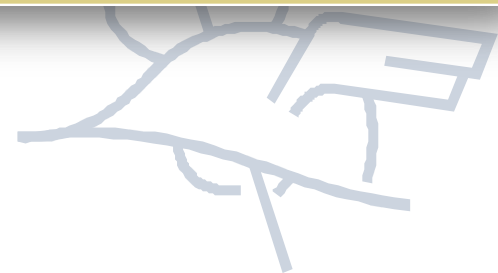
Nova paradigma podjetniške podpore

PUBLIC SUPPORT OF ENTREPRENEURSHIP
OLD TOP-DOWN STRATEGY NEW ENTREPRENEUR-CENTERED APPROACH

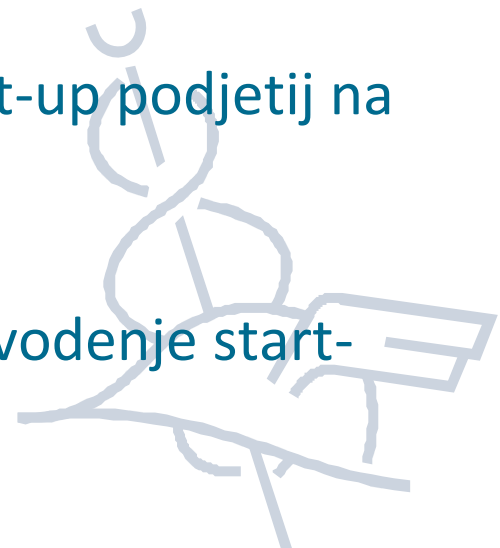
Source: Ewing Marion Kauffman Foundation

Kauffman Foundation, Entrepreneurship Policy Brief, 24. 4. 2014

...še nekaj predlogov

- Povečanje dostopnosti kapitala v vseh fazah razvoja podjetij
- Dvigniti raven podjetniškega aktiviranja talentov
- Pospešitev komercializacije znanja in tehnologij
- S povezavami po svetu spodbujati rast start-up podjetij na svetovnih trgih
- Zagotoviti usklajeno, celostno in strateško vodenje start-up podpornega okolja

Proces pametne specializacije odlična priložnost, da zastavimo stvari tako, da bo Slovenija postala atraktiven prostor za ustvarjanje novih prodornih podjetij.

Opozorilo iz preteklosti:

Ničesar se ni težje lotiti, bolj nevarno izvajati, ali je bolj negotovega uspeha, kot je prevzeti vodilno vlogo pri uvajanju novega reda stvari. Kajti inovator ima za sovražnike vse tiste, ki so uspevali v starih okoliščinah, in mlačne zagovornike med tistimi, ki bi lahko uspevali v novih.

(Nicolo Machiavelli: De Principatibus (Vladar), 1512)

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

**SPIRIT
SLOVENIJA**

**I FEEL
SLOVENIA**

Javna agencija Republike Slovenije za
spodbujanje podjetništva, inovativnosti,
razvoja, investicij in turizma

**JAVNA AGENCIJA ZA
ZA RAZISKOVALNO
DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Dodatne informacije:

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

Razlagova 14

2000 Maribor

Inštitut za podjetništvo
in management
malih podjetij

Prof. dr. Miroslav Rebernik

Email: rebernik@uni-mb.si

Tel: 02 / 22 90 254

www.gemslovenia.org

www.gemconsortium.org

m.gemconsortium.org

